

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 23.10.2024
COM(2024) 488 final

2024/0270 (NLE)

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2015/2429 de autorizare a Letoniei să introducă o măsură specială de derogare de la articolul 26 alineatul (1) litera (a) și de la articolele 168 și 168a din Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată

EXPUNERE DE MOTIVE

În conformitate cu articolul 395 alineatul (1) din Directiva 2006/112/CE din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată¹ (denumită în continuare „Directiva TVA”), Consiliul, hotărând în unanimitate la propunerea Comisiei, poate autoriza orice stat membru să aplice măsuri speciale de derogare de la dispozițiile directivei respective, în scopul simplificării procedurii de percepere a TVA sau al prevenirii anumitor forme de evaziune fiscală sau de evitare a obligațiilor fiscale.

Printr-o scrisoare înregistrată de Comisie la 15 mai 2024, Letonia a solicitat autorizarea de a continua să aplice o măsură de derogare de la articolul 26 alineatul (1) litera (a) și de la articolele 168 și 168a din Directiva TVA și de a limita dreptul de deducere a TVA-ului deductibil în legătură cu cheltuielile pentru anumite autoturisme care nu sunt utilizate exclusiv în interes de serviciu, și pentru a scuti persoanele impozabile de obligația de a trata utilizarea în scopuri private a unor astfel de vehicule drept prestare de servicii efectuată cu plată. Împreună cu cererea de prelungire, Letonia a prezentat un raport care cuprinde o reexaminare a procentajului prevăzut pentru limitarea dreptului de deducere.

În conformitate cu articolul 395 alineatul (2) din Directiva TVA, Comisia a informat celelalte state membre, prin scrisoarea din 10 septembrie 2024, cu privire la cererea înaintată de Letonia. Comisia a informat Letonia prin scrisoarea din 11 septembrie 2024 că deține toate informațiile necesare pentru a analiza cererea.

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Temeiurile și obiectivele propunerii

Articolul 168 din Directiva TVA prevede că o persoană impozabilă are dreptul de a deduce valoarea TVA-ului perceput pentru achizițiile efectuate în scopul operațiunilor sale taxabile. Articolul 168a alineatul (1) din Directiva TVA prevede că TVA corespunzătoare cheltuielilor pentru bunuri imobile care fac parte din activele unei persoane impozabile și care sunt utilizate atât în scopuri profesionale, cât și în scopuri private este deductibilă doar în limita utilizării bunurilor respective în scopul activității profesionale a persoanei impozabile respective. În temeiul articolului 168a alineatul (2) din Directiva TVA, statele membre pot să aplice această regulă și în ceea ce privește cheltuielile aferente altor bunuri care fac parte din activele întreprinderii, pe care le precizează. Articolul 26 alineatul (1) litera (a) din directiva menționată prevede obligația de a declara TVA atunci când anumite bunuri care constituie o parte din activele unei întreprinderi sunt utilizate în folosul propriu de către o persoană impozabilă sau de către personalul acesteia sau, mai general, în alte scopuri decât pentru desfășurarea activității sale economice, atunci când TVA aferentă bunurilor respective a fost total sau parțial deductibilă. Acest sistem permite recuperarea TVA-ului dedus inițial pentru utilizarea în folos personal.

În cazul autoturismelor, acest sistem este greu de aplicat, mai ales pentru că este dificil să se facă distincția între utilizarea în folos personal și utilizarea în interes de serviciu. Atunci când există o evidență contabilă, aceasta impune o sarcină suplimentară atât întreprinderii, cât și administrației pentru menținerea și verificarea respectivei evidențe.

În conformitate cu articolul 395 din Directiva TVA, statele membre pot aplica măsuri de derogare de la dispozițiile Directivei TVA, pentru a simplifica procedura de colectare a TVA-

¹ JO 347, 11.12.2006, p.1.

ului sau pentru a preveni anumite forme de evaziune fiscală sau de evitare a obligațiilor fiscale, cu condiția să fi obținut aprobarea Consiliului.

În prezent, Letonia este autorizată, în temeiul Deciziei de punere în aplicare (UE) 2015/2429 a Consiliului², să limiteze la 50 % dreptul de deducere a TVA plătite pentru achiziționarea, leasingul, achiziția intracomunitară și importul anumitor autoturisme, precum și pentru cheltuielile legate de întreținerea, repararea și carburantul pentru aceste autoturisme, atunci când autoturismele respective nu sunt utilizate exclusiv în interes de serviciu. De asemenea, măsura specială scutește persoanele impozabile de obligația de a trata utilizarea în alte scopuri decât în interes de serviciu a unor astfel de autoturisme drept prestare de servicii efectuată cu plată. Măsura specială se aplică autoturismelor cu o masă maximă autorizată care nu depășește 3 500 de kilograme și cu cel mult opt scaune în afară de scaunul conducătorului auto. Autoturismele care sunt utilizate pentru anumite activități specifice sunt excluse de la sistemul de limitare a dreptului la deducerea TVA-ului și ar face obiectul normelor obișnuite: autoturismele cumpărate în scopul revânzării, al închirierii sau al închirierii în sistem de leasing; autoturismele utilizate pentru transportul de pasageri (de exemplu, taxiurile) sau de mărfuri; autoturismele utilizate pentru lecții de conducere; autoturismele utilizate pentru serviciile de pază sau de urgență; autoturismele utilizate ca vehicule demonstrative. Perioada de valabilitate a acestei măsuri speciale a fost prelungită până la 31 decembrie 2021, prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1921 a Consiliului din 4 decembrie³ și până la 31 decembrie 2024 prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/1968 a Consiliului din 9 noiembrie⁴.

Prezenta cerere a Letoniei de a prelungi în continuare măsura specială se bazează pe aceleași motive ca cele prezentate în cererile anterioare. Cererea este însoțită de un raport care include o reexaminare a limitării procentuale care se aplică dreptului de deducere, în conformitate cu articolul 6 alineatul (2) din Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/2429 a Consiliului. Letonia consideră că sunt în continuare aplicabile condițiile de aplicare a măsurii speciale și că limita de 50 % aplicată rămâne adecvată.

Letonia confirmă faptul că măsura specială permite reducerea sarcinii administrative pentru contribuabili și pentru administrația fiscală și limitează evaziunea în materie de TVA prin ținerea incorectă a evidențelor privind deplasările efectuate în legătură cu activitățile economice și prin completarea incorectă a declarațiilor de TVA. Conform datelor prezentate de Letonia, în 2023, microîntreprinderile și IMM-urile au reprezentat aproape 99,7 % din întreprinderile active din punct de vedere economic, ceea ce complică sarcina autorităților fiscale atunci când verifică utilizarea în interes de serviciu și în scopuri personale a autoturismelor. La 1 ianuarie 2024, numărul total al comercianților înregistrați din Letonia cu unul sau două autoturisme era de 23 627, reprezentând 80,6 % din totalul comercianților înregistrați care au înmatriculat autoturisme. Întrucât microîntreprinderile și IMM-urile

² Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/2429 a Consiliului din 10 decembrie 2015 de autorizare a Letoniei să introducă o măsură specială de derogare de la articolul 26 alineatul (1) litera (a) și de la articolele 168 și 168a din Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L 334, 22.12.2015, p. 15-17).

³ Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1921 a Consiliului din 4 decembrie 2018 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2015/2429 de autorizare a Ungariei să introducă o măsură specială de derogare de la articolul 26 alineatul (1) litera (a) și de la articolele 168 și 168a din Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L 311, 7.12.2018, p. 36-37).

⁴ Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/1968 a Consiliului din 9 noiembrie 2021 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2015/2429 de autorizare a Ungariei să introducă o măsură specială de derogare de la articolul 26 alineatul (1) litera (a) și de la articolele 168 și 168a din Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L 401, 12.11.2021, p. 1-2).

reprezintă 99,7 % din totalul operatorilor, Letonia susține că majoritatea autoturismelor sunt utilizate în scopuri personale. Conform datelor furnizate, la 1 ianuarie 2024, 84,5 % dintre autoturismele aparținând comercianților înregistrați au fost utilizate nu numai în interes de serviciu, ci și în scop personal.

Dat fiind impactul pozitiv al măsurii speciale în ceea ce privește sarcina administrativă a persoanelor impozabile și a administrațiilor fiscale, se propune autorizarea prelungirii măsurii speciale actuale. Autorizația ar trebui să fie valabilă pentru o nouă perioadă limitată, și anume până la 31 decembrie 2027, pentru a permite o revizuire a necesității și a eficacității măsurii speciale și pentru a stabili dacă restricția de 50 % continuă să reflecte în mod corect raportul global dintre utilizarea în scopuri profesionale și utilizarea în interes personal. Orice cerere de prelungire trebuie să fie însoțită de un raport care să cuprindă o reexaminare a procentajului aplicat și să fie trimisă Comisiei până la 31 martie 2027.

- **Coerența cu dispozițiile de politică deja existente în domeniul de politică vizat**

Derogări similare în ceea ce privește dreptul de deducere au fost acordate și altor state membre (Estonia⁵, Ungaria⁶, Croația⁷, Polonia⁸, Italia⁹ și România¹⁰).

Conform articolului 176 din Directiva TVA, Consiliul stabilește cheltuielile pentru care TVA-ul nu este deductibil. Până la adoptarea unor dispoziții în acest sens, statele membre sunt autorizate să mențină excluderile care erau în vigoare la 1 ianuarie 1979. Există așadar unele dispoziții de tip „statu-quo” care limitează dreptul de deducere a TVA-ului în ceea ce privește autoturismele.

În pofida inițiativelor anterioare de stabilire a unor reguli privind categoriile de cheltuieli care pot face obiectul limitării dreptului de deducere¹¹, această derogare este adecvată în așteptarea unei armonizări a acestor reguli la nivelul UE.

⁵ Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/1998 a Consiliului din 15 noiembrie 2021 de autorizare a Estoniei să aplice o măsură de derogare de la articolul 26 alineatul (1) litera (a) și de la articolele 168 și 168a din Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L 408, 17.11.2021, p. 3-5).

⁶ Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/1774 a Consiliului din 5 octombrie 2021 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2018/1493 de autorizare a Ungariei să introducă o măsură specială de derogare de la articolul 26 alineatul (1) litera (a) și de la articolele 168 și 168a din Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L 360, 11.10.2021, p. 108-109).

⁷ Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/1997 a Consiliului din 15 noiembrie 2021 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2018/1994 de autorizare a Croației să introducă o măsură specială de derogare de la articolul 26 alineatul (1) litera (a) și de la articolul 168 din Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L 408, 17.11.2021, p. 1-2).

⁸ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/2385 a Consiliului din 6 decembrie 2022 de modificare a Deciziei de punere în aplicare 2013/805/UE de autorizare a introducerii de către Republica Polonă a unor măsuri de derogare de la articolul 26 alineatul (1) litera (a) și de la articolul 168 din Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L 315, 7.12.2022, p. 87-88).

⁹ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/2411 a Consiliului din 6 decembrie 2022 de modificare a Deciziei 2007/441/CE de autorizare a Republicii Italiene de a aplica măsuri de derogare de la articolul 26 alineatul (1) litera (a) și de la articolul 168 din Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L 317, 9.12.2022, p. 120-121).

¹⁰ Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/1641 a Consiliului din 24 mai 2024 de autorizare a României în vederea aplicării unor măsuri speciale de derogare de la articolul 26 alineatul (1) litera (a) și de la articolul 168 din Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L, 2024/1641, 6.6.2024).

¹¹ COM(2004) 728 final - Propunere de directivă a Consiliului de modificare a Directivei 77/388/CEE în vederea simplificării obligațiilor în materie de taxă pe valoarea adăugată (JO C 24, 29.1.2005, p.10), retrasă la 21 mai 2014 (JO C 153 21. 05. 2014, p. 3).

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

- **Temeiul juridic**

Articolul 395 din Directiva TVA.

- **Subsidiaritatea (în cazul competențelor neexclusive)**

Având în vedere dispoziția din Directiva TVA pe care se întemeiază propunerea, principiul subsidiarității nu se aplică.

- **Proporționalitate**

Decizia se referă la o autorizație acordată unui stat membru la solicitarea acestuia și nu constituie o obligație.

Având în vedere domeniul de aplicare limitat al derogării, măsura specială este proporțională cu obiectivul urmărit, și anume simplificarea procedurii pentru colectarea taxei și prevenirea anumitor forme de evaziune fiscală sau de evitare a obligațiilor fiscale. În mod concret, având în vedere posibilitatea întreprinderilor de a declara un quantum al TVA mai mic decât cel datorat și povara pe care o reprezintă pentru autoritățile fiscale verificarea datelor de kilometraj, limitarea la 50 % ar simplifica procedura de colectare a TVA și ar preveni evaziunea fiscală cauzată, printre altele, de păstrarea incorectă a evidențelor și de completarea incorectă a declarațiilor de TVA.

- **Alegerea instrumentului**

Instrument propus: Decizie de punere în aplicare a Consiliului.

În conformitate cu articolul 395 din Directiva TVA, o derogare de la dispozițiile comune în materie de TVA este posibilă numai cu autorizarea Consiliului, hotărând în unanimitate la propunerea Comisiei. O decizie de punere în aplicare a Consiliului este instrumentul cel mai adecvat, deoarece poate fi adresată unui singur stat membru.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Consultările cu părțile interesate**

Nu s-a efectuat nicio consultare cu părțile interesate. Prezenta propunere se bazează pe o cerere înaintată de Letonia și se referă doar la acest stat membru.

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

Nu a fost necesar să se recurgă la expertiză externă.

- **Evaluarea impactului**

Scopul propunerii este să simplifice procedura de colectare a taxei prin eliminarea obligației persoanelor impozabile de a ține evidențe cu privire la utilizarea în interes personal a anumitor autoturisme specificate și, în același timp, să prevină anumite forme de evaziune în ceea ce privește plata TVA-ului prin ținerea incorectă a contabilității. Măsura propusă are așadar un potențial impact pozitiv deopotrivă pentru întreprinderi și pentru administrația fiscală. Letonia consideră că această măsură este adecvată și comparabilă cu alte derogări anterioare sau actuale.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Propunerea nu va avea efecte adverse asupra resurselor proprii ale Uniunii provenind din TVA.

5. ALTE ELEMENTE

Propunerea este limitată în timp și include o clauză de încetare a efectelor la data de 31 decembrie 2027.

În cazul în care va avea în vedere solicitarea unei noi prelungiri a măsurii speciale după 2027, Letonia va trebui să transmită Comisiei un raport care să includă reexaminarea limitei procentuale, împreună cu cererea de prelungire, până la 31 martie 2027 cel târziu.

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2015/2429 de autorizare a Letoniei să introducă o măsură specială de derogare de la articolul 26 alineatul (1) litera (a) și de la articolele 168 și 168a din Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată¹, în special articolul 395 alineatul (1) primul paragraf,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Articolele 168 și 168a din Directiva 2006/112/CE stabilesc dreptul unei persoane impozabile de a deduce taxa pe valoarea adăugată (TVA) achitată pentru livrările de bunuri și prestările de servicii de care a beneficiat în scopul operațiunilor sale taxabile. Articolul 26 alineatul (1) litera (a) din aceeași directivă prevede obligația de declarare a TVA atunci când un bun care face parte din activele unei întreprinderi este utilizat în folosul propriu de către persoana impozabilă sau de personalul acesteia sau, mai general, în alte scopuri decât pentru desfășurarea activității.
- (2) Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/2429 a Consiliului², astfel cum a fost modificată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/1968 a Consiliului³, autorizează Letonia, până la 31 decembrie 2024, să limiteze la 50 % dreptul de deducere a TVA pentru cheltuielile cu autoturismele care nu sunt utilizate exclusiv în interes de serviciu și autorizează Letonia să nu considere drept prestări de servicii efectuate cu plată utilizarea în scopuri private a unui autoturism care nu a fost utilizat în activele activității economice a unei persoane impozabile, în cazul în care autoturismul respectiv a făcut obiectul unei limitări autorizate în temeiul articolului 1 din decizia respectivă (denumită în continuare „măsura specială”).
- (3) Prin scrisoarea înregistrată de Comisie la 15 mai 2024, Letonia a solicitat, în conformitate cu articolul 395 alineatul (2) primul paragraf din Directiva 2006/112/CE,

¹ JO L 347, 11.12.2006, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj>.

² Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/2429 a Consiliului din 10 decembrie 2015 de autorizare a Letoniei să introducă o măsură specială de derogare de la articolul 26 alineatul (1) litera (a) și de la articolele 168 și 168a din Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L 334, 22.12.2015, p. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2015/2429/2022-01-01).

³ Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/1968 a Consiliului din 9 noiembrie 2021 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2015/2429 de autorizare a Ungariei să introducă o măsură specială de derogare de la articolul 26 alineatul (1) litera (a) și de la articolele 168 și 168a din Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L 401, 12.11.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/1968/oj).

autorizarea de a continua să aplice măsura specială (denumită în continuare „cererea de prelungire”).

- (4) În conformitate cu articolul 395 alineatul (2) al doilea paragraf din Directiva 2006/112/CE, Comisia a transmis cererea de prelungire celorlalte state membre prin scrisori date 10 septembrie 2024. Prin scrisoarea din 11 septembrie 2024, Comisia a informat Letonia că dispune de toate informațiile necesare pentru a analiza cererea de prelungire.
- (5) În conformitate cu articolul 6 alineatul (2) din Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/2429, Letonia a prezentat, pe lângă cererea de prelungire, un raport care includea reexaminarea procentajului stabilit pentru limitarea dreptului de deducere a TVA-ului menționat la articolul 1 din decizia de punere în aplicare. Pe baza informațiilor disponibile în prezent, și anume experiența acumulată în urma auditurilor fiscale și datele statistice referitoare la utilizarea autoturismelor în scop personal, Letonia afirmă că limita de 50 % se justifică în continuare și rămâne adecvată.
- (6) Dat fiind impactul pozitiv al măsurii speciale asupra sarcinii administrative a contribuabililor și a autorităților fiscale prin simplificarea colectării TVA și prevenirea evaziunii fiscale generate prin ținerea incorectă a contabilității, Comisia consideră așadar că este oportun ca Letonia să fie autorizată să aplice în continuare măsura specială.
- (7) Se cuvine să se limiteze prelungirea măsurii speciale în timp pentru a permite evaluarea eficacității sale și determinarea procentului adecvat. Prin urmare, Letonia ar trebui să fie autorizată să aplice în continuare măsura specială până la 31 decembrie 2027.
- (8) Măsura specială este proporțională cu obiectivele urmărite, și anume simplificarea procedurii de colectare a TVA și prevenirea anumitor forme de evaziune fiscală sau de evitare a sarcinilor fiscale, deoarece este limitată în timp și ca domeniu de aplicare. În plus, măsura specială nu generează riscul reorientării fraudei către alte sectoare sau către alte state membre.
- (9) În cazul în care consideră că este necesară o nouă prelungire a măsurii speciale după 2027, Letonia ar trebui să transmită Comisiei, până la 31 martie 2027, un raport care cuprinde o reexaminare a procentajului aplicabil, împreună cu cererea de prelungire.
- (10) Măsura specială va avea doar un efect neglijabil asupra cuantumului total al încasărilor din impozite colectate în etapa de consum final și nu va afecta resursele proprii ale Uniunii provenite din TVA.
- (11) Prin urmare, Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/2429 trebuie modificată în consecință,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Articolul 6 din Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/2429 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 6

1. Prezenta decizie expiră la 31 decembrie 2027.

2. Orice cerere de prelungire a autorizării prevăzute în prezenta decizie se transmite Comisiei până la 31 martie 2027 și este însoțită de un raport care cuprinde o reexaminare a procentajului prevăzut la articolul 1.”.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Republicii Letonia.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*